

בשולי החוברת

זה זמן רב, מאז זכינו לסקירה מסכמת בקשר להעברת עוברים, שאצלנו היא משמשת בעיקר ליצירת עגלים לרביה ועד כה איננה מהווה ענף עסקי כשלעצמו, כמו בכמה ארצות בעולם. עם זאת וכפי שאפשר להתרשם מן האמור בסקירה כאן, יש כבר משקים המבקשים לנצל את שיטת העברת העוברים לבניית משפחות בטיפוח מכוון וממוקד מאד, דבר מקובל בכמה ארצות חו"ל.

לוח הפרים החדש – אוגוסט 2002 – יצא לאור ואנו שמחים להביא את העיקר במדור **טיפוח • פוריות**. מטעמים טכניים, כמו גודל עמוד למשל, נאלצנו לוותר על אותו חלק העוסק בדירוג הפרים לפי תכונות – ייצור מחד, ומשניות (שיפוט) מאידך. מן הראוי לציין את החידוש האחרון: ציון מעמדם של פרים משושלת הפר BELL, אשר נבדקו לנשאותם את הפגם הגנטי CVM, בו עסק 'משק הבקר' ברציפות (ובעקשנות, אם תרצו) במשך השנתיים האחרונות. סוף טוב, הכל טוב – כך אנו מקווים. מכל מקום, עד כה נבדקו 58 פרים ורק אצל 7 מהם התגלה שהם נושאים את הגן ל-CVM, אך כל עוד זרמתם איננה משמשת להזרעת פרות שיש להן קשר תורשתי לאותה שושלת – אין סכנה שיוולד וולד פגום.

יש לניח שעוד יעבור זמן, אולי כמה דורות של פרים, עד שסכנת הנשאות של הפגם תחלוף לגמרי ותיעלם, כפי שקרה במקרה של פגם אחר (BLAD), גם הוא דבק באותה שושלת. מתברר שיש אמצעים למנוע, או לפחות להקטין הסיכון של זחילת גנים בלתי רצויים לתוך המאגר של תכונות תורשתיות בקרב הפרים (והפרות) שלנו. תמיד נשמח לידע את ציבור רפתנינו המתעניינים, על כל חידוש ופעולה חיונית.

בנושא 'מזונות והזנה' נמצאת בהכנה סקירה מקיפה ומעודכנת אותה נפרסם בקרוב, עם השלמתה. בינתיים מומלץ להמשיך ולהאביס את הבקר ברפת, פרות ועגלות ועגלים, תוך שימוש תשומת לב לידוע והרצוי.

לפעמים קשה לעמוד בקצב פירסום וניתוח נתונים של כלכלת הענף, לא רק במסגרת המקומית המצומצמת, אלא דוקא בהבט העולמי. בהנחה שלנעשה בארצות החלב הגדולות בייצור ובשיווק לכל מי שמעוניין (וגם מסוגל לשאת במחיר היבוא, כולל זה הנובע מן האיום על שיווק תוצרת מקומית) – חוברת 'משק הבקר והחלב' מביאה מדי פעם תקצירי פירסומים כאלה. הפעם יש בפנינו, כמעט כמנהג קבוע, סקר בינלאומי של מחירי החלב ליצרן בארצות יצרניות החלב העיקריות – וגם סקירה תמציתית מלווה בתרשימים העוסקים בסחר ושיווק חלב ומוצרי/רכיביו.

בנוסף מצאנו לנכון ולראוי להביא תירגום כמעט מילולי של פירסום אופטימי למדי באשר לסיכויי ענף החלב בשני נעשורים הבאים. עוד נשוב להבט זה של הדיון ככל שנצליח להשיג את הראיות וחישובים המאמתים את ההערכות והתחזיות החיוביות.

המאמרים והמכתבים שמתפרסמים בחוברת זאת הם על דעת מחבריהם ואין תוכנם משקף בהכרח את דעת המערכת או מדיניות המ.ב.
אין איזכור שמם של חומרים, מוצרים, פרטי ציוד או אף של שיטות תפעול ועבודה – מהוות המלצה לגבי השימוש בהם, למעט המקרים בהם נאמר כך מפורשות על ידי גורם שהוסמך לצורך זה על ידי מזכירות המ"ב.

ככל שאיחוד הרפתות מתקדם, אם גם בהיסוסים ולבטים מובנים מאליהם, גם ושוב מתעוררים צרכים שכאילו נשכחו מרפתנים רבים במשך תקופה ארוכה – או, שמא היו בעיות יותר דחופות אשר ציפו לפתרונן. כך יש לראות את נושא מקום ההמלטה לפרות, ומבכירות במיוחד. אמנם, בראש וראשונה זאת שאלה של בריאות הפרה והרך הנולד בתנאים מיטביים – אך לקיום מתחמים/מתקנים מתאימים לממליטות וולדותיהן יש גם הבט ממשקי וארגוני ההולך ונהיה חיוני ככל שמספר ההמלטות בטווחי זמן שונים גדל. כאמור, גודל העדר ומספר ההמלטות הצפוי בכל עת דורש פתרונות בהתאם. היה רצוי שחברים שהתנסו בצורות שונות של ממשק ממליטות יספרו על כך, רצוי עם תמונות מסבירות.

בודאי שמתם לב למספר החוברת הנוכחית – 300, מחולק ל-6 נותן 50, כלומר חמישים שנות הופעת 'משק הבקר והחלב', ברציפות ובסדירות כל חודשיים. מצאנו לנכון ומתבקש להקדיש ליוזבל זה סקירה יותר מפורטת ומלווה תמונות ואיורים ועוד מיני הסברים העשויים לסייע בעתיד בידי מי שירצה לקחת על עצמו את המשך עריכת החוברת ונספחיה כפי שיוצאים לאור לעת הצורך. אין לראות באמירה זאת סימן להתקפלות וזניחת משימות תוך פרק זמן קבוע מראש, אך מי שזה מעניין אותו..... בינתיים תהנו ממה שיש. קריאה נעימה!

מרדכי מלען

הבקר והחלב

תמונת השער: העתק מצולם של שער החוברת מס' 1 של 'משק הבקר והחלב', מלפני 50 שנה בדיוק – על רקע מבנה משרדי ההתאחדות, בצמוד לאגף המשמש ל'החקלאית' בעוד קומת הקרקע מחולקת בין מחסן התרופות, מעבדת החלב והמעבדה לבריאות העטין.